Sammanfattning av hälso- och sjukvårdsnämndens beslut den 30 september 2021

Här är en sammanfattning av några av de beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden fattade vid sitt sammanträde den 30 september. Samtliga beslut finns att ta del av i protokollet.

Vill du fördjupa dig i ärendena så finns handlingar och underlag till sammanträdet här:

https://meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2021-09-30

På sidan publiceras också protokollet, några dagar efter sammanträdet.

Hälso- och sjukvårdsnämndens delårsrapport per augusti 2021

Verksamheten inom nämndens område har sedan ett och ett halvt år tillbaka fortsatt att präglas av den pågående covid-19-pandemin. Det har inneburit fortsatt stora ansträngningar för vården med hantering av covid-19-relaterade vårdtillfällen och omfattande omställningsarbete med prioriteringar för att upprätthålla vård i sin helhet. Verksamheten har haft fokus på att minska smittspridning, vårda patienter och genomföra vaccinationer. Det har inneburit att ett flertal planerade projekt och utvecklingsarbeten har pausats. Det har också inneburit att medarbetare fått ställa om till omflyttningar och distansarbete. Pandemin till trots har en positiv utveckling inom flera områden skett under perioden.

Då flertalet uppställda mål/indikatorer i HSN verksamhetsplan för 2021 endast följs upp i samband med årsrapport finns en utmaning i att ge prognos för måluppfyllelse i denna delårsrapportering. Covid19-pandemin har fortsatt påverkat vården. Detta kommer sannolikt att resultera i att delar av uppsatta mål inte kommer att uppnås.

Ekonomin har, liksom verksamheten, under året fortsatt påverkats av den pågående pandemin både genom ökade och minskade kostnader men också genom tillkommande statsbidrag. Detta försvårar jämförelser och prognoser. När vården återgår till ett mer normalläge kommer arbetet med att hanterad den uppskjutna vården att intensifieras liksom det fortsatta arbetet med omställningsplanen och dess åtgärder.

Årsprognos för Hälso- och sjukvårdsnämnden bedöms vid delår per augusti till - 200 miljoner kronor, vilket är motsvarande den prognos som lämnades vid delår per april. I beaktande får tas att perioden är svårprognostiserad eftersom verksamheten fortsatt påverkas av pandemin.

Prognosen avser budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader och inkluderar statsbidrag för pandemin och med antagandet att vården återgår till ett mer normalläge under hösten

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa delårsrapporten.

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2022

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa sin verksamhetsplan och budget för 2022. Beslut om utvecklade indikatorer tas vid nämndens sammanträde i november 2021.

I verksamhetsplanen beskrivs prioriterade områden och indikatorer kopplade till de mål som regionfullmäktige fastställt. Vidare beskrivs de ekonomiska förutsättningarna och budget för 2022,

vilka baseras på regionfullmäktiges resultatbudget för år 2022, finansiella mål och ekonomiska ramar per styrelse eller nämnd.

Nämndens verksamhetsplan ligger till grund för hälso- och sjukvårdsdirektörens planeringsanvisningar, det vill säga riktlinjerna för basenheternas egna verksamhetsplanering.

Verksamhetsplanen finns att läsa här, se handlingar till ärende 7:
meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2021-09-30

Särskilt yrkande: M + C + L + KD
Reservation: M + C + l + KD

Fördelning av statsbidrag för utökad läkemedelsförmån

Som tidigare informerats nämnden har hälso- och sjukvårdsnämnden fått 40,5 miljoner kronor i tillfälligt statsbidrag för utökad läkemedelsförmån. I beslutet från regionstyrelsen förordas att 5,0 miljoner kronor går till diabetshjälpmedel, vilket fördelas ut till berörda enheter i juni.

Återstående utrymme är totalt 35,5 miljoner kronor att fördela. Förslag på fördelning har upprättats och framgår av bilaga under ärende 8. Bland annat ska de tillfälliga medlen användas för att täcka upp kostnadsökningar för läkemedel som används i behandling av Skelleftesjukan.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa fördelningen enligt det upprättade förslaget.

Finansiering av Ambulansvård som en del av överenskommelse God och nära vård

Som en del av överenskommelsen God och nära vård år 2021 vill SKR tillsammans med regeringen stimulera till utveckling av ambulanssjukvården. Ett av fyra övergripande utvecklingsområden år 2021 är förstärkning av ambulanssjukvården.

För Region Västerbottens del rör det sig om 2,4 miljoner kronor. Regionerna ska genomföra insatser som syftar till att:

- utveckla ambulanssjukvården
- göra ambulanssjukvården mer jämlik och effektiv
- anpassa den till de förändringar som omställning till god och nära vård innebär

Medlen kan exempelvis användas till:

- Insatser som utvecklar ambulanssjukvården för att möta hela hälso- och sjukvårdens utveckling och behov. Det gäller såväl god och nära vård som högspecialiserad vård.
- Insatser för ökad effektivitet avseende responstider, exempelvis ökad samverkan med andra aktörer för omställningen till nära vård.
- Kompetenshöjande insatser för medarbetare inom ambulanssjukvården. Insatserna kan rikta sig till medarbetare inom hela larmkedjan.
- Insatser som ger utvecklade förutsättningar för samordning av sjuktransporter. Det kan t.ex. handla om samverkan mellan regioner och med andra aktörer som exempelvis den statliga räddningstjänsten.

Då hela det riktade bidraget i överenskommelsen för God och nära vård redan sedan tidigare år har fördelats till olika verksamheter i regionens permanenta budget, finns inte medel att frigöra inom överenskommelsen för det nya delområdet ambulanssjukvård år 2021.

Insatserna enligt överenskommelsens delområde är väl kända av verksamheten och ambulanssjukvården har under året arbetat med utveckling. Från Hälso- och sjukvårdsnämnden och dess förvaltning har kommit önskemål om att se över möjligheter att finansiera denna del av överenskommelsen på annat sätt år 2021, då det inte ryms inom det riktade bidraget.

Dialog har förts med regiondirektör och ekonomidirektör kring möjligheterna att under år 2021 finansiera förstärkning av ambulanssjukvården enligt överenskommelsen God och nära vård genom medel från överskott från PCR tester. Det är ett statligt bidrag inom regionstyrelsen som regionen får efter vilket antal självtester som regioninvånare genomför.

Hälso-och sjukvårdsnämnden rekommenderar regionstyrelsen att besluta om att stärka ambulanssjukvården med 2,4 miljoner kronor år 2021, i enlighet med delområdet inom överenskommelsen God och Nära Vård.

Erhållna medel vid arvskifte

I ett arv efter privatperson anges ”Hjärt- och Lungforskningen på Universitetssjukhuset i Umeå” som testamentstagare. Av testamentet uttrycks inget mer specifikt ändamål. Arvet är utbetalat i form av fondandelar och aktier. Värdet är beroende av marknadsläget och uppgår per 31 augusti 2021 till 1,3 miljoner kronor.

Enligt regionens riktlinjer (Riktlinjer mot korruption och muta) ska större donationer eller gåvor tas upp i respektive nämnd för officiellt mottagande. Ett sådant beslut ska innehålla förslag på fördelning till verksamhet samt ändamål av dessa medel.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har beslutat att ge hälso-och sjukvårdsdirektören i uppdrag att fördela erhållna medel i arvskifte inom ramen för medlens avsikt.

De från arvet erhållna andelar och aktier ska säljas av och hanteras i likhet med regionens kapitalförvaltning.

En samlad neurorehabilitering

Hälso-och sjukvårdsdirektören gav i februari 2021 i uppdrag till VC för neuro-huvud-hals centrum (NHHC) att göra en översyn av all neurorehabilitering och presentera ett förslag på organisation, lokalisering och uppdragsbeskrivning. Syftet var att säkra en fortsatt god neurorehabilitering inom länet.

Uppdraget har fokuserat på att hitta en lösning utifrån patienternas behov. Man har velat skapa förutsättningar för en personcentrerad vård, med rätt insats, vid rätt tidpunkt och en sömlös vård mellan enheter och vårdnivåer.

För att lyckas med detta krävs ändamålsenliga lokaler. Med anledning av byggnadsrelaterad ohälsa (BRO) har verksamheten från Neurorehab Sävar huserat i tillfälliga lokaler, först en period på Hotell Björken och är nu placerade i byggnad 26 på Norrlands universitetssjukhus.

Utifrån medicinsk utveckling och intentioner att utveckla samordning i verksamheten och mellan personal har utredningen föreslagit en samlokalisering av lokaler för verksamheterna Neurorehab Sävar och Neurorehab vid Norrlands universitetssjukhus.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att verksamheterna Neurorehab NUS och Neurorehab Sävar permanent samlokaliseras i ändamålsenliga lokaler på Norrlands universitetssjukhus.

Fastighetsförvaltning/utveckling ligger inom regionstyrelsens ansvarsområde och därför överlämnas nu ärendet till regionstyrelsen för fortsatt hantering

Ärendet överlämnas till regionstyrelsen.

Särskilt yrkande: L
Särskilt yrkande: KD
Reservation: L+M+C+KD

Kostnadsfri pneumokockvaccination till personer från 65 och äldre samt till riskgrupper

Pneumokocksjukdomar är vanligast hos små barn och äldre vuxna. Det är också tydligt att individer med vissa kroniska sjukdomar samt individer med kraftigt nedsatt immunförsvar, löper en ökad risk att drabbas av livshotande sjukdom till följd av pneumokocksjukdom. Risken för invasiv pneumokocksjukdom, där bakterien till exempel hittas i ryggmärgsvätska eller blod, ökar kraftigt med stigande ålder.

Pneumokocksjukdom är en stor börda de drabbade personerna, för sjukvården och för samhället.

Med en åldrande befolkning med ett ökande vårdbehov kan en förbättrad vaccinationstäckning var en väg att gå för att minska belastningen på sjukvården men även för att minska mänskligt lidande och död.

I Sverige ligger frågan sedan en tid hos regeringen där man utreder om ett nationellt särskilt vaccinationsprogram för pneumokocker till riskgrupper ska införas.

Folkhälsomyndigheten (FoHM) har rekommenderat ett särskilt nationellt program för vaccination mot pneumokocker från 75 års ålder där åldersgränsen är beräknad med hälsoekonomiska metoder.

Vaccinationer inom ramen för nationella program ska erbjudas kostnadsfritt av regioner och kommuner och staten står för kostnaden. En majoritet av landets regioner erbjuder redan idag gratis pneumokockvaccin på regionernas bekostnad från 65 års ålder vilket också är åldersgränsen för riskgrupp enligt Folkhälsomyndigheten.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar om införande av kostnadsfri pneumokockvaccination i region Västerbotten till personer 65 år och äldre samt till övriga riskgrupper enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation.

I väntan på regeringens beslut om att vaccinationen ska ingå i nationellt vaccinationsprogram ska det finansieras av region Västerbotten.

Vård och behandling mellan Region Västerbotten och Finnmarkssykehuset

Region Västerbotten ansvarar för offentligt driven hälso- och sjukvård i Västerbottens län.

SANKS (Finnmarkssykehuset HF, Sámi klinihkka- Samisk nasjonal kompetansetjeneste psykisk helse og avhengighet i Norge) har ett nationellt ansvar för att säkerställa en likvärdig psykiatrisk vård till

barn, unga och vuxna personer som har speciella behov eller önskemål i relation till samiska språk och samisk kultur. SANKS erbjuder språkligt och kulturellt tillrättalagd diagnostik och behandling. Någon motsvarande institution eller enhet finns inte i Sverige.

Parterna har därför genom kunskapsnätverket för samisk hälsa där Region Norrbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Dalarna också ingår, arbetat fram en överenskommelse. Den syftar till att reglera vård och behandling mellan Region Västerbotten och SANKS. Samt att parterna inleder ett samarbete och kunskapsutbyte för att förebygga psykisk ohälsa och utveckla vården för den samiska befolkningen.

Målgruppen för avtalet är barn, unga och vuxna med psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik samt anhöriga/närstående som omfattas av Region Västerbottens vårdansvar, som har behov av SANKS språkligt och kulturellt tillrättalagda diagnostik och behandling samt anställda i behov av kunskapsinhämtning inom Region Västerbotten och anställda inom SANKS.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att för nämndens räkning ingå bilagt avtal om vård med SANKS

Paragrafen justeras omedelbart.

Yttrande över revisionens granskning av riktade statsbidrag

Regionens revisorer har granskat riktade statsbidrag år 2020. Syftet har varit att granska och bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över de riktade statsbidragen.

Revisionen lämnar tre rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Säkerställ att det i verksamheternas ramar tydliggörs hur stor del som är riktade statsbidrag.
- Tydliggör ansvar och befogenheter för de riktade statsbidragen inom nämndens område, såväl på politisk- som på tjänstepersonnivå.
- Upprätta tydliga riktlinjer för hantering av riktade statsbidrag inom nämndens område. Riktlinjerna bör innehålla allt ifrån ansökan av bidrag till återrapportering av uppnådda resultat.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har utifrån rekommendationerna upprättat ett yttrande till revisionen där man instämmer i revisionens iakttagelser om att det finns behov av tydligare riktlinjer och rutiner kring hanteringen av riktade statsbidrag. Representanter från hälsooch sjukvårdsförvaltningen har hösten 2020 deltagit i en regionövergripande utredning, med uppdrag att ta fram förslag till hantering.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka in yttrandet enligt upprättat förslag.

Yttrande på revisionens granskning av ansvar och befogenheter

Revisorerna har granskat om regionstyrelsens, nämndernas och utskottens verksamhetsområden och inbördes förhållanden är tydligt reglerade utifrån kommunallagens och fullmäktiges krav.

Revisorernas slutsats är att regleringen av ansvarsförhållanden behöver ses över så att de uppfyller kraven i kommunallagen. Även regionstyrelsens och nämndernas reglering av ansvar och befogenheter för förvaltningscheferna behöver tydliggöras.

I yttrandet över granskningsrapporten beskriver nämnden vilka åtgärder som vidtas för att uppfylla kommunallagens krav.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka in yttrandet enligt upprättat förslag.

Motion om att satsa på undersköterskeyrket

Marianne Normark (L) med flera har skickat in en motion till regionfullmäktige. Där beskriver man att antalet undersköterskor har kraftigt minskat de senaste 20 åren i landstingen och regionerna men en ökningen har skett i kommunerna.

De närmaste åren kommer ca 25 000 undersköterskor att behöva rekryteras inom sjukvården i Sverige, även många i Västerbotten. Marianne Normark med flera föreslår att Region Västerbotten tar initiativ för att skapa specialistutbildningar för undersköterskor.

Av motionssvaret framgår att vård- och omsorgsutbildningen blir nationellt reglerad från sista juni 2021 på både gymnasie- och vuxenutbildningsnivå. Det innebär att grundutbildningen kommer att säkras för samtliga branscher inom psykiatri, funktionshinder, äldreomsorg och hälso- och sjukvård. Det finns i nuläget inget behov av att initiera ytterligare utbildningar utöver de som redan genomförs.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservation: L

Motion om psykiatriambulans avstigmatiserar psykisk ohälsa

Marianne Normark (L) med flera har skickat in en motion till regionfullmäktige. Där beskriver man att psykisk sjukdom behöver behandlas på ett likvärdigt sätt som kroppslig sjukdom. I många fall handlar det om liv och död, på samma sätt som när det handlar om en patient med hjärtattack. Det är en logisk tanke att personer som behöver kan få hjälp av en specialiserad psykiatriambulans, menar motionärerna. Att drabbas av akut psykisk sjukdom är inte kriminellt och det ger helt fel signaler när det är polisen i stället för vården som möter patienten när denne mår som sämst.

Syftet med psykiatriambulansen skulle vara att från början kunna ge patienter med akut psykisk sjukdom omhändertagande från vården. Tidigare har personer med förvirring, svår oro eller i värsta fall akut självmordsrisk vanligtvis hämtats av polisen. Behovet av en psykiatriambulans blir mer och mer aktuell eftersom den psykiska ohälsan ökar bland befolkningen.

Av motionssvaret framgår att det finns svårigheter i tillskapandet av en psykiatriambulans. Det gäller till exempel kostnader, bemanning, sysslor när personalen inte är aktiva i ambulansen, avstånd i länet med mera. Den stora utmaningen ambulanssjukvården i Västerbotten har, är att ge likvärdig vård till alla medborgare trots de långa avstånden. Lösningar som passar tätbefolkade områden, passar inte nödvändigtvis Region Västerbotten. En dedikerad ambulans är förmodligen inte det mest effektiva sättet att täcka hela Västerbotten och nå de patienterna som är i akut psykiatriskt stöd.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservation: L

Motion om införande av allmän screening av kolorektalcancer

Thommy Bäckström (L) har lämnat in en motion till fullmäktige. Han beskriver att kolorektal cancer är den tredje vanligaste cancerformen i Sverige och att den drabbar främst äldre människor. En tidig upptäckt skulle innebära godare chansen att överleva kolorektal cancer, menar motionären som vill att Region Västerbotten planerar för en allmän screening av kolorektal cancer för både män och kvinnor, med start senast år 2023.

Av motionssvaret framgår att nationell screening för tjock- och ändtarmscancer påbörjas under 2021 i region Dalarna, Skåne, Örebro, Östergötland och Norrbotten. Under 2022 kommer fler regioner att ingå och under 2023 beräknas samtliga svenska regioner ingå. Preliminärt kommer Jämtland/Härjedalen och Västernorrland att starta under 2022 och Västerbotten under våren 2023.

Koloskopi utförs idag i Umeå, Lycksele och Skellefteå och dessa enheter kommer att utföra koloskopi på personer med blod i avföring som identifierats i screeningprogrammet. Det är förnärvarande kö till koloskopiundersökning Umeå. Medel har avsatts för utökad koloskopiverksamhet i syfte att minimera köer och tillskapa tillräcklig kapacitet vid införande av screening för tjock- och ändtarmscancer i Västerbotten.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservation: L

Återrapportering kring tillsyn av medicinsk vård och behandling för äldre på särskilda boenden i samband med covid-19

I juni 2020 inledde Inspektionen för vård och omsorg (IVO), med anledning av den pågående smittspridningen av Covid-19, en tillsynsinsats med fokus på medicinsk vård och behandling för äldre som bor på särskilda boenden. Tillsynen riktade sig till samtliga kommuner och regioner. Sedan tillsynen inletts har Region Västerbotten återkopplat utifrån IVO:s begäran.

En aktuell redovisning av pågående arbete inom Region Västerbotten finns att läsa under ärende 27 i handlingarna: https://meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2021-09-30

Hälso och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Sammanträdesformer hösten 2021

Regionstyrelsen har upprättat en rekommendation rörande former för sammanträden inom nämnderna för hösten 2021.

Under rådande pandemi har styrelser, nämnders och fullmäktiges sammanträden ägt rum på distans. Mot bakgrund av att Folkhälsomyndighetens rekommendationer nu ändras är målet är att arbetsutskottet, styrelsen och fullmäktiges sammanträden från den 1 oktober 2021 ska ske i fysisk form.

Fysiska möten ska arrangeras så att avstånd kan hållas. Fysiska deltagande på mötet gäller både ledamöter och ersättare. I enskilda fall och efter överenskommelse kan arbetsutskottets sammanträden ske på distans, exempelvis möten som endast är halvdag. Det ska dock inte vara hybridmöten. Det poängteras att överenskommelsen om fysiska möten omprövas om smittläget eller rekommendationer från smittskyddet eller folkhälsomyndigheten ändras.

Hälso och sjukvårdsnämnden har beslutat att följa regionstyrelsens rekommendation om sammansträdesformer för hösten 2021.

Fler ärenden som behandlades på sammanträdet:

9. Ersättning för ej antecknade barn och ungdomar i tandvården

15. Yttrande remiss Ombuds tillgång till vård- och omsorgsinformation och förenklad behörighetskontroll inom vården

16. Yttrande remiss Ökad kvalitet i rättsintyg

17. Yttrande remiss Stärkt rätt till personlig assistans – ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser SOU:2021:37

18. Yttrande remiss God och nära vård - Rätt stöd till psykisk hälsa SOU 2021:6

19. Yttrande remiss Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

25. Återrapportering till regionfullmäktig angående omställningsplanen

26. Tandvårdstaxor 2022

28. §107 Utskott för primärvård och tandvård – Uppdragsbeskrivning

29. §106 Utskott för funktionshinder och samverkan. Uppdragsbeskrivning

32. Rutin för initiativärenden

Protokoll och handlingar

https://meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2021-09-30